

Svet
Evropske unije

Bruselj, 25. februar 2019
(OR. en)

6635/19

SOC 111
EMPL 78
ECOFIN 192
EDUC 79

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Osnutek sklepov Sveta o letnem pregledu rasti in skupnem poročilu o zaposlovanju za leto 2019

1. Predsedstvo je pripravilo priloženi osnutek sklepov Sveta o letnem pregledu rasti in skupnem poročilu o zaposlovanju za leto 2019.
2. Ti sklepi so bili 14. februarja 2019 predloženi Delovni skupini za socialna vprašanja.
3. Odbor naj priloženi osnutek sklepov pošlje Svetu EPSCO v sprejetje na seji 15. marca 2019.

Osnutek sklepov Sveta o letnem pregledu rasti in skupnem poročilu o zaposlovanju za leto 2019

SVET UGOTAVLJAJOČ NASLEDNJE:

1. V letnem pregledu rasti za leto 2019, ki ga je pripravila Komisija, so določene prednostne naloge politike za rast in zaposlovanje v EU in njenih državah članicah za leto 2019: zagotavljanje visokokakovostnih naložb, usmerjenost reformnih prizadevanj v rast produktivnosti, inkluzivnost in kakovost institucij ter zagotavljanje makroekonomske stabilnosti in zdravih javnih financ.
2. Gospodarska rast in rekordna stopnja zaposlovanja v EU se nadaljujeta, vendar to še ne zagotavlja koristi vsem državljanom in državam na enak način. Trenutne gospodarske razmere so samo omogočile začetek preobrata po obdobju povečevanja neenakosti. Čeprav je cilj EU iz strategije Evropa 2020, tj. 75-odstotna stopnja zaposlenosti, uresničljiv, če se bo sedanji trend nadaljeval, cilj glede zmanjšanja števila ljudi, ki jim grozita revščina in socialna izključenost, za 20 milijonov še zdaleč ni dosežen.
3. Stopnja brezposelnosti v EU je novembra 2018 znašala 6,7 % (7,9 % v evrskem območju). V tretjem četrtletju leta 2018 je bilo v EU zaposlenih 239,3 milijona ljudi, kar je 15 milijonov več od najnižje ravni, dosežene v obdobju krize. Udeležba žensk na trgu dela še vedno narašča, stopnja zaposlenosti starejših delavcev je lani dosegla največjo rast. Kljub temu pa je še vedno v nekaterih državah zelo veliko nezaposlenih in ekonomsko neaktivnih ljudi, predvsem med mladimi in nizko usposobljenimi.
4. Delež ljudi, ki jim grozita revščina in socialna izključenost, se je v letu 2017 bistveno zmanjšal. V primerjavi s prejšnjim letom se je njihovo skupno število zmanjšalo za več kot pet milijonov in je zdaj manjše kot v obdobju pred krizo leta 2008. Kljub temu pa ta splošni trend prikriva trajne razlike med državami članicami, pri čemer se je v nekaterih državah delež oseb, ki jim grozita revščina in socialna izključenost, v primerjavi z letom 2008 povečal. Nevarnost revščine ali socialne izključenosti ostaja izziv zlasti za skupine, kot so otroci, osebe z oviranostmi in osebe z migrantskim ozadjem. Dohodkovna neenakost, ki se je prvič po začetku krize malo zmanjšala, je še naprej višja kot v predkriznem obdobju.

5. Izvajanje reform v EU je še vedno neenakomerno, gospodarske razmere, ki so še vedno relativno ugodne, pa nudijo priložnost za sprejetje strukturnih reform za izboljšanje ekonomske odpornosti. Da bi spodbujali naraščajočo konvergenco socialnih in življenjskih pogojev ter na trgu dela, bi bilo treba nameniti prednost izvajanju evropskega stebra socialnih pravic na ravni Unije in držav članic, upoštevajoč njihove pristojnosti.
6. Strategija Evropa 2020 je bila dolgoročni strateški okvir za usmerjanje oblikovanja politik v okviru evropskega semestra in smernic za zaposlovanje. Bliža se konec obdobja, na katerega se strategija Evropa 2020 nanaša, zato bi bilo treba nameniti ustrezno pozornost pripravi prihodnjega okvira.

POUDARJAJOČ NASLEDNJE:

7. Gospodarska rast je omogočila izboljšanje razmer na trgu dela, ustvarjanje delovnih mest poteka v ustaljenem ritmu. Kljub vsemu pa število delovnih ur narašča bistveno počasneje kot skupna zaposlenost. Rast realnih plač je v letu 2017 v številnih državah članicah zaostajala za produktivnostjo in je še zdaj nižja, kot bi lahko pričakovali glede na pozitivno stanje na trgu dela in gospodarske rezultate. Izboljšala se je šele v letu 2018. Revščina delavcev je še vedno na visoki ravni, razdrobljenost trga dela je še vedno izziv v več državah članicah. Tudi v prihodnje bo potrebna usmerjenost v zaposlenost z vidika kakovosti in kvantitete, zlasti v kontekstu učinka, ki ga lahko imajo nove tehnologije, globalizacija in nove oblike dela za trg dela.
8. Preusposabljanje in izpopolnjevanje ostajata ključni prednostni nalogi za zagotavljanje vključujočega trga dela in uresničevanje potenciala hitrih tehnoloških sprememb. Nizkokvalificirani delavci so bolj izpostavljeni tveganju za izgubo delovnih mest: da bi lahko izkoristili tehnološke spremembe, je še bolj nujno, da politike stremijo k izboljšanju priložnosti za razvoj znanj in spretnosti za tiste, ki imajo omejen dostop do usposabljanja ali ga sploh nimajo ali imajo omejene zmogljivosti za usposabljanje zunaj delovnega mesta. Politike bi morale biti tudi prihodnje usmerjene v odpravo neusklajenosti med ponudbo spretnosti in povpraševanjem po njih, še zlasti v sektorjih, ki bodo verjetno najbolj prizadeti zaradi novih trendov. Veliko zaskrbljenost zbuja trajna in močna povezava slabih učnih rezultatov in nizkega socialno-ekonomskega statusa ter rezultatov na trgu dela.

9. Treba bi bilo v celoti izkoristiti potencial trga dela za skupine, ki trenutno niso dovolj zastopane, in izboljšati vključevanje oseb z migrantskim ozadjem, nizkokvalificiranih delavcev, mladih in invalidov. Pri reševanju demografskih izzivov bi lahko uporabili strategije aktivnega staranja, ki omogočajo starejšim delavcem, da dlje ostanejo na trgu dela. S širšim dostop do cenovno dostopnega in kakovostnega otroškega varstva in storitev dolgotrajne oskrbe ter ustreznimi politikami za usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja bi ženskam in moškim zagotovili več priložnosti, da vstopijo na trg dela ali ostanejo na njem, ter prispevali k zmanjšanju nevarnosti revščine in socialne izključenosti pri otrocih in osebah v ranljivem položaju. Države članice si prizadevajo zagotoviti boljše storitve oskrbe, čeprav še vedno obstajajo bistvene razlike. Izvedene so bile številne reforme javnih služb za zaposlovanje, zato se je v mnogih državah zagotavljanje teh storitev izboljšalo. Kljub temu pa še vedno obstajajo velike razlike v zmogljivosti teh služb v državah članicah in med njimi. Lahko bi še dodatno izboljšali obseg, učinkovitost in sodelovanje s socialnimi službami ter učinkovitost in vzdržnost številnih aktivnih politik trga dela.
10. Ugodne gospodarske razmere in razvoj na trgu delo so omogočili bistveno izboljšanje socialnih razmer. Kljub temu pa se v rasti kljub vključujoči naravi kažejo določene pomanjkljivosti glede na to, da se dohodki gospodinjstev povečujejo počasneje kot BDP. V več državah članicah se stopnja revščine, kot je izmerjena na podlagi vrzeli revščine, slabša. V nekaterih državah članicah izmerjeni učinek socialnih transferjev na zmanjšanje revščine še naprej upada.

11. S socialnimi naložbami in preventivni pristopi se izboljšujejo zmožnosti posameznikov za dejavno udeležbo v družbi in gospodarstvu, zato so ključni za vključujočo rast. Zlasti predšolska vzgoja in varstvo sta učinkovita socialna naložba za odpravo neenakosti in odziv na izzive, s katerimi se soočajo prikrajšani otroci. Poleg tega so boljša učinkovitost in dostop do preventivnih ukrepov ter kakovostno zdravstveno varstvo ključnega pomena za zdravo in aktivno prebivalstvo, kar prispeva k večji socialni blaginji in gospodarski blaginji. Da bi zagotovili enake možnosti za vse in okrepili socialno kohezijo, so bistvenega pomena druge storitve, kot so izobraževanje, usposabljanje in stanovanja, skupaj z ustrežno dohodkovno podporo ter podporo za (ponovno) vključevanje na trg dela za tiste, ki so sposobni za delo. Nadaljnji ukrepi na področju zasnove davkov in ustreznosti nadomestil lahko prispevajo k bolj vključujoči rasti in zmanjšanju revščine.
12. Države članice še naprej sprejemajo ukrepe v odziv na demografske spremembe in podaljševanje pričakovane življenjske dobe. Za obvladovanje vpliva staranja evropske družbe so potrebna stalna prizadevanja za zagotovitev ustreznosti in vzdržnosti pokojninskih sistemov, usmerjenost in naložbe v kakovostne storitve (zlasti za zagotovitev dostopa do zdravstvenega varstva in dolgoročne oskrbe) ter bolj kakovostne politike za preventivo, rehabilitacijo in neodvisno življenje.
13. Zaradi pojava novih oblik dela in čedalje večjega števila prehodov na poklicni poti bi bilo treba zagotoviti dostop do socialne zaščite vsem delavcem, tudi nestandardnim in samozaposlenim, in pri tem upoštevati strukturne razlike med sistemi socialne zaščite v državah članicah. Za odzivanje na nove oblike dela in prihodnje izzive na področju zaposlovanja so nujno potrebne inovacije in prilagoditev sistemov socialne zaščite.
14. Učinkovit socialni dialog ostaja ključni element evropskega socialnega tržnega gospodarstva, čeprav se stopnja sodelovanja precej razlikuje med državami članicami. Vključenost socialnih partnerjev v pripravo reform lahko izboljša njihovo zasnovo in izvajanje, poveča odgovornost državljanov in sčasoma omogoči boljše socialno-ekonomske rezultate. Morali bi zagotoviti, da bodo imeli socialni partnerji dovolj zmogljivosti za sodelovanje v politični razpravi. Pri zagotavljanju učinkovitega oblikovanja in izvajanja reform je prav tako zelo pomembno vključevanje organizacij civilne družbe.

15. Treba bi bilo razmisliti o novem celovitem strateškem okviru za usmerjanje oblikovanja politik za obdobje po koncu veljavnosti strategije Evropa 2020. Takšen strateški okvir bi moral biti izrazito in trajno usmerjen v socialno področje in področje zaposlovanja, v povezavi z drugimi pomembnimi političnimi področji. Poleg tega bi moral biti tudi skladen z evropskim stebrom socialnih pravic in cilji trajnostnega razvoja ZN.
16. Ta strateški okvir bi moral vključevati tudi izkušnje, pridobljene pri uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020 in spremljanju takšne strategije. Izvajanje prihodnje strategije bi moralo temeljiti na postopkih, povezanih z evropskim semestrom, ki so bili oblikovani v zadnjih letih. V zvezi s tem je dobrodošlo že začeto delo Odbora za zaposlovanje in Odbora za socialno zaščito za oceno izkušenj strategije Evropa 2020, ki bo izhodišče za prihodnje razprave.

POZIVA DRŽAVE ČLANICE, NAJ:

- v nacionalnih programih reform upoštevajo prednostne naloge iz letnega pregleda rasti in skupnega poročila o zaposlovanju ter na ravni Unije in držav članic v skladu s svojimi pristojnostmi uresničujejo evropski steber socialnih pravic,
- uresničijo priporočila za posamezne države za leto 2018,
- okrepijo prizadevanja za uresničitev ciljev iz strategije Evropa 2020,
- se pri konvergenčnih prizadevanjih opirajo na pregled socialnih kazalnikov, prikaz uspešnosti zaposlovanja in prikaz uspešnosti socialne zaščite,
- oblikujejo skupno vizijo glede strategije, ki bo nasledila strategijo Evropa 2020, zlasti v povezavi z zaposlenostjo in socialnimi vidiki.

POZIVA KOMISIJO, NAJ:

- zagotovi, da bodo zaposlitvena ter socialna vprašanja in učinki ustrezno upoštevani v oceni politik držav članic,
- upošteva rezultate strategije Evropa 2020 kot vodilo za razpravo o morebitnih prihodnjih strateških okvirih.

POZIVA ODBOR ZA ZAPOSLOVANJE IN ODBOR ZA SOCIALNO ZAŠČITO, NAJ:

- ocenita napredek pri uresničevanju ciljev strategije Evropa 2020 in orodja, ki se uporabljajo za izvajanje in spremljanje strategije Evropa 2020, da bi Svetu predložili končno poročilo o strategiji Evropa 2020 in podlago za stališče Sveta o prihodnjem strateškem okviru,
- nadaljujeta delo v zvezi z večstranskim in tematskim nadzorom in primerjalnimi analizami ter še naprej spremljata razmere na zaposlitvenem in socialnem področju v državah članicah prek pregleda socialnih kazalnikov, prikaza uspešnosti zaposlovanja in prikaza uspešnosti socialne zaščite, da bi lahko za Svet pripravila z dejstvi podprto podlago za razpravo v okviru evropskega semestra,
- tesno sodelujeta z drugimi svetovalnimi odbori in stranmi, zlasti z Ekonomsko-finančnim odborom, Odborom za ekonomsko politiko, Odborom za izobraževanje, Delovno skupino na visoki ravni za javno zdravje in evropsko mrežo javnih zavodov za zaposlovanje, ter s tem zagotovita uravnoteženo obravnavo ekonomskih, zaposlitvenih in socialnih vprašanj v evropskem semestru,
- še naprej tesno sodelujeta z evropskimi socialnimi partnerji za spodbujanje učinkovitega socialnega in civilnega dialoga na ravni EU in nacionalnih ravneh.